

Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь
Упраўленне культуры Мінскага аблвыканкама
Мінскі абласны цэнтр народнай творчасці

Ігар Мангушаў Гасцінец

Дапушчана

*Міністэрствам культуры Рэспублікі Беларусь
у якасці вучэбнага дапаможніка для навучэнцаў музычных
школ і сярэдніх спецыяльных устаноў культуры і мастацтваў*

Мінск
«Тонпік»
2006

Ад аўтара

Учыю над дапаможнікам, адрасаваным пачынаючым музыкантам, мы знайшлі максімальна даступную ў тэхналагічным і музычным сэнсе падачы матэрыялу. Таму большасць п'ес напісаны ў сярэднім рабочым тоне без асаблівых аплікатурных складанасцей, што дазваляе на пачатковым этапе навучання звярнуць асноўную ўвагу не толькі на тэкставыя часткі бок выканання, але і на эмацыянальна - музычны. У метадычных мы звяртаем увагу на асаблівасці работы з нотным тэкстам, што дапаможа лепш вобразна - мастацкую канцэпцыю твора.

А "гасцінец", якое дало назву дапаможніку, мае ў беларускай мове дваікі. Першае значэнне – шлях (дарога), другое – падарунак. Спадзяёмся, што кожны будзе добрым падарункам юным трубачам у пачатку іх музычнага шляху.

Зраз некалькі пажаданняў тым, хто пачынае авалодванне майстэрствам музыканта:

1. Любі свой інструмент, і ён аддзячыць табе;

2. Займайся толькі накіравана і асэнсавана;

3. Калі не ўсё адразу атрымліваецца, памятай прыказку: "Тое дорага, што лёгка даецца";

4. Слухай іншых выканаўцаў, гэта дапаможа зразумець, як неабходна іграць, а ў некаторых выпадках – як не трэба;

5. Прынцыпова стаўся да сябе, прымай і крытыку, і пахвалу з удзячнасцю і рабій правільныя вывады;

6. Не спыняйся на дасягнутым, імкніся больш даведацца і зразумець, ведай, што выкананне – у значнай ступені адлюстраванне нашага ўнутранага свету. Чым ён больш разнастайны і багаты, тым лепш наша выкананне;

7. Развівай сябе фізічна, бо ў здаровым целе здаровы дух. Памятай: словы "дух" і "духавік" маюць адзіны корань;

8. Ведай: няма мяжы дасканаласці. Кіруйся мэтай і памятай: шлях адолее той, хто ідзе. Прыйдзе час, і ты, калі вельмі захочаш, будзеш добрым музыкантам, і ў цябе з'явіцца вучні.

9. У добры шлях!

Парады выканаўцам

Перад тым як непасрэдна перайсці да выканання, неабходна прааналізаваць канцэпцыю, музычную форму і стылявыя асаблівасці твора. Таму першы этап – прагляд і знаёмства з тэкстам, засваенне тэрміналогіі, укладзенне тэмпаў і метрарытмікі. Наступны этап – разбор і тэхналогія выканання штрыхоў і прыёмаў ігры.

Тэмп выканання, асабліва калі ён дастаткова хуткі, спачатку запавольваюць, звяртаючы ўвагу на тэкст і асноўныя мастацкія задачы.

Калі твор дастаткова вялікі, яго неабходна падзяліць на часткі (фрагменты). Вынікам рэпетыцый павінны стаць добрае ансамблёвае гучанне, выразнасць фразіроўкі, дакладная артыкуляцыя, інтанацыйная чысціня, так званая максімальная зладжанасць музычна-выканаўчых сродкаў дзеля раскрыцця ідэі твора. А гэта немагчыма без авалодання тэхналогіяй выканання на інструменце, спасціжэння логікі музычнага развіцця твора і эмацыянальнага перажывання яго зместу. Мегадычныя парады дапамогуць у фарміраванні вобразна-мастацкай і выканальніцкай канцэпцыі. Але парады толькі акцэнтуюць увагу на асноўных момантах, не абмяжоўваючы творчыя магчымасці музыканта-выканаўцы.

Сюіта *“На паляванні”*. Мае праграмны характар. Назвы частак твора дапамогуць у раскрыцці музычнай ідэі. Можна выконвацца як цалкам, так і часткамі.

“Велічальная”. Характар гучання – урачыста-велічальны і адначасова даволі п'явучы. Выконваецца поўным, насычаным гукам. Штрых – “акадэмічнае” дэташэ і легата.

“Покліч паляўнічых”. Гучанне як бы імітуе сігналы паляўнічых рагоў. Сачыць за дынамікай і артыкуляцыяй штрыхоў – дакладнай і падкрэсленай. Тэмп выканання – даволі рухавы.

“Адпачынак на ўлонні”. Трэцяя частка ўяўляе працяглую лірычную песню. Ал выканаўцы патрабуюцца звязны, п'явучы гук на нюансе п'яна, ~~выразны~~ фразіроўка, пачуццё развіцця меладычнай лініі.

“Скокі”. Своеасаблівы фінал сюіты. Характар выканання – танцавальны, ~~як бы~~ лубачны малюнак народнага свята. Звярнуць увагу на ~~метрарытмічную~~ ~~набудову~~ фразы, якая складаецца з тактаў розных размераў (3/4 і 2/4). Тэмп – ~~дакладна~~ рухавы і жвавы. Сачыць за рытмічным і ~~дакладным~~ ~~выкананнем~~ ~~сімпонаў~~. Фінал павінен гучаць вельмі жвава, з павелічэннем тэмпу і ~~дынамікі~~.

“А ў полі на лужку”. У гэтым творы ~~выкарыстоўваюцца~~ ~~тэмы~~ ~~дыялог~~ народных песень “Пайшоў Ясь на лужок” і “А ў полі ніўка”. У першай частцы малюецца карціна народнага свята і ўрачыстасці. Выкананне патрабуе дакладнасці і актыўнай атакі кожнага гучу. Асабліва гэта тычыцца маркіраваных нот. Тэмп – умерана хуткі. Характар другой часткі задумлівы, правіклівы. Гучанне набывае песенную гібкасць і выразнасць. Падпалоскі ў партыі трубы павінны гучаць нібы далёкае рэха.

“Гумарэска”. Музыканы змест заснаваны на развіцці народна - песенных тэм. Выкарыстоўваюцца дзве жанрава і ладава кантрастныя песні: танцавальная “Саўка і Грышка” і лірычная “Ой, ляцелі гусі з броду”. Гучанне першай часткі мае тацавальны характар і выконваецца энергічна, актыўна і гуліва. Другая частка, больш распеўная і лірычная, патрабуе звязнасці і мяккасці гучання. Фінал павінен гучаць дынамічна, падкрэслена, з нарастаннем дынамікі гуку і тэмпу.

“Паданне”. Характар выканання ўступу – незалежна - імправізаваны (Rubato), як бы песня - балада казачніка. Тэма (Andantino) адрозніваецца спакойным, павольным характарам, яна працяглая і распаўядальная. Патрабуе ад выканаўцы выразнасці фразіроўкі, гібкасці нюансіроўкі і ўнутранага руху. Другая частка, кантрастуючы з першай, мае жвавы характар найгрышу. Гучанне – рытмічна-маторнае, завострана - сінкапіраванае і адначасова не напружанае.

“Забяўлянка”. Мае характар даволі хуткага скерца і патрабуе жвавасці і непасрэднасці гучання. Шаснаццатыя ноты выконваюцца падвойным стаката, артыкуляцыя штырыху цвёрдая, але не напружаная. Імкнучца да лёгкасці, непрымусовасці і жыццядаснай весялосці выканання. Сярэдняя частка – менш рухавая, больш насычаная па гуку, з’яўляецца як бы працягам першай. Характар штырха – дэташэ падкрэслены, дакладны і вытрыманы па працягласці.

“Нанеў і найгрыш”. Твор складаецца з дзвюх частак, якія выконваюцца без перапынку. Першая з іх адрозніваецца шырынёй гучання, лірычнасцю і эмацыянальнай усхваляванасцю. Другая частка – народна - бытавая сцэна ў духу жыццядаснага танца. Выконваецца ў хуткім тэмпе, лёгка, жартаўліва і падкрэслена. Тэма сярэдняга раздзела як бы ўносіць у атмасферу танцавальнасці элементы лірыка - драматычнага характару. Фінал – дынамічны і сцвярджалны, як бы апафеоз свята, падагульняе музычнае развіццё ў цэлым.

Сюіта **“Музыка сядзіб”.** Складаецца з чатырох п’ес: “Замак Радзівілаў”, “Ружанскі палац”, “Баль у маёнтку Агінты”, “Мірскі замак”. Гэта своеасаблівыя музычныя замалёўкі – уражанні ад помнікаў старажытнай культуры Беларусі.

“Замак Радзівілаў”. Выкананне твора патрабуе выразнасці і энергічнасці. Тэмп – дастаткова рухавы. Кантрастнасць вобразаў дасягаецца пры дапамозе змены дынамікі і больш гібкага і пяшчотнага гучання ў сярэднім раздзеле.

“Ружанскі палац”. Твор мае падзагалолак “Гавот - пастараль”. Выконваецца як парафраз салоннага старадаўняга танца – даволі грацыёзна і элігантна, у манеры і стылі свайго часу. Гучанне другой часткі ў параўнанні з першай больш лірычнае, далікатнае і ўсхваляванае.

“Баль у маёнтку Агінты”. Выконваецца як своеасаблівы сентыментальны летуценна журботны вальс - успамін вельмі лірычна, пняуча і пяшчотна. Фразіроўка патрабуе ўнутранага руху, выразнасці і агагічных адценняў. Сярэдняя частка рэзка кантрастуе з крайнімі. Змяняюцца характар і тэмпарытміка. Гучанне становіцца больш энергічным, падкрэсленым і бліскачым - ўрачыстым.

“Мірскі замак”. Песа выконваецца ва ўмерана хуткім тэмпе, як бы з пачуццём унутранай годнасці. Артыкуляцыя – упэўненая, гучанне – насычанае. У трыю фанфарныя сігналы трубы павінны гучаць з паступовым дынамічным нарастаннем.

“Едуць сваты”. Своеасаблівая музычная замалёўка вясельнага картэжу. Гучанне пачынаецца з піяна і паступова даводзіцца да фортэ. Характар выканання гуллівы, крыху з гумарыстычным адценнем. Тэмп блізкі да вясельных народных маршаў. У сярэдзіне гучыць своеасаблівы дыялог, дзе імітацыйна пераклікаецца голас саліста з фартэпіяна, як бы спрачаючыся і адначасова дапаўняючы адзін аднаго. Звярнуць увагу на метравытмічны бок і ансамблевую зладжанасць.

“У нашай хатачцы...” Твор мае скерцозны характар і выконваецца лёгка, грацыёзна і не напружана. Пры змене тэмпу кіравацца пачуццём логікі развіцця фраз.

Сярэдняя частка пабудавана на элементах беларускай народнай песні “Чаму ж мне ёсць пець”, якая гучыць у стылі і характары канцэртнага вальса – віртуозна і яскрава. Рэкамендуецца дастаткова падрыхтаваным у музычным і тэхнічным сэнсе вучням.

“Як у лесе зацвіталі...” Твор выконваецца ў жанры традыцыйнага інструментальнага раманса лірыка – рамантычнага характару. Патрабуе пявучага, звязнага гуку і выразнасці фразіроўкі. Сачыць за дынамічнай збалансаванасцю гучання пры вядзенні тэмы ў фартэпіяна і абыгрывання трубы. У кульмінацыі неабходна кіравацца логікай развіцця фразы, захоўваючы пачуццё меры і музычнага густу. Дзеля большага спасціжэння эмацыянальна – вобразнага зместу трэба азнаёміцца з выдатным паэтычным творам Я. Купалы, першыя радкі якога ляглі ў назву п’есы.

“Патрыятычная песня”. Ідэйны змест твора выяўляецца ў яго назве. Выконваць поўным, насычаным гукам – шырока і даволі велічна, набліжаючыся да гімна. Штрых – дэташе з актыўна выражанай артыкуляцыяй. Ансамбль з фартэпіяна павінен мець характар харала, у якім верхні голас належыць трубе. Сярэдзіна (*Piu mosso*) больш напеўная, выразная і ўсхваляваная, з паслядоўным дынамічным нарастаннем. У рэпрызе тэма гучыць у партыі фартэпіяна, а труба выконвае меладычныя рэплікі заклікальнага характару. Фінал з’яўляецца кульмінацыяй усёй музычнай пабудовы.

“Калыханка”. Характар гэтага твора вызначаецца яго назвай. Патрабуе ад трубача наяўнасці “гібкага” гуку, пэўнай музыкальнасці, нюансавай дакладнасці, пачуцця фразы. Сачыць за выканаўчым выдыхам, асабліва на нюансе піяна, бо ад яго залежаць насычанасць і інтанацыйная чысціня гучання. Дабівацца выразнасці, задушэўнасці і распеўнасці меладычнай лініі.

“Сказ”. П’еса былінная - карціннага плана з лірыка - драматычным і жанрава - бытавым танцавальным пачаткам. Выконваецца як расповед - успамін з паступовым павелічэннем дынамікі гуку і тэмпу. Патрабуе ад музыканта добрага метранярмічнага пачуцця і логікі развіцця фраз. Allegro звязана са жвавасцю і веселасцю народных найгрышаў і мае жартаўліва - гульнёвы характар. У фінале тэма ўступу набывае сцвярдзальнае гучанне. Гэты твор не просты ў музычным і тэхнічным сэнсах і таму рэкамендуецца дастаткова падрыхтаваным выканаўцам.

“Мелодыя”. Інструментальная лірыка - рамантычная балада. Твор патрабуе ад выканаўцы гібкага і плавучага гуку, выразнасці фразіроўкі, пачуцця ўнутранага руху і агогікі. Характар выканання – эмацыянальна прыўзняты з актыўнай драматургіяй развіцця. Звярнуць увагу на рытмічную дакладнасць дуольнага акампаніменту з трыёльным метранярмам сольнай партыі. У гэтай п’есе вельмі важная наяўнасць у музыканта эмацыянальнага пачатку, а таксама пачуцця меры і музычнага густу.

“Экспромт”. П’еса рэкамендуецца дастаткова падрыхтаваным вучням. Пры рабоце над тэкстам звярнуць увагу на пераадоўльванне тэхнічных складанасцей і скаардынаванасць пальцаў і языка. Другая частка патрабуе рамантычнай узнёсласці, грацыёзнасці і пэўнай долі імправізацыйнасці ў выкананні. Фінал павінен гучаць вельмі жвава, з паскарэннем тэмпу і сэнсавым імкненнем да завяршэння.

Сюїта "На паляванні"

Велічальная

Andante maestoso ♩ 58-60

І. Мангуш

Труба В^б

Ф-п.

7

13

19

24 rall.

Покліч паляўнічых

Vivo I. Мангушаў

Труба Вб

Ф.п.

f-p

9

mf *resoluto.*

mf

18

f *p* *f*

f *p* *f*

28

37

Адпачынак на ўлонні

I. Манушай

Largo

Труба В:

13

1. 2. rit.

СКОКИ

Allegro, vivo

I. Manzyuay

Труба Bb

Ф-п.

f *mf* *f*

7

mf *mf*

12

mf *mf*

1. 2. 1. 2.

18

mf *f*

24

frull. Играць на жаданню *frull.*

29

Poco piu vivo
іграць *f*

33

ff *ff*

А ў полі на лужку

1

Allegro

(На тэмы "Пайшоў ясь на лужок". "А ў полі ніўка".)

I. Мангушаў

Труба Вб

Ф-п.

9

2

17

25

3

34

4

34

4

f

fz

42

5

42

5

mf

mf

f

50

6 *meno mosso.*

50

6 *meno mosso.*

p cantabile.

dim.

p

58

58

7

8

82

9

mf

meno legato

90

10

98

Molto rit.

Tempo I

Measures 98-105. The score is in G major (one sharp). The vocal line (treble clef) has whole rests for measures 98-101 and then enters with a melodic line. The piano accompaniment (grand staff) features a steady eighth-note bass line in the left hand and chords in the right hand. Dynamics include *f* (forte) starting at measure 102.

106

Measures 106-112. The vocal line continues with a melodic line. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line and chords. Dynamics include *mf* (mezzo-forte) starting at measure 107.

113

Measures 113-121. The vocal line continues with a melodic line. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line and chords. Dynamics include *f* (forte) starting at measure 114.

122

Measures 122-129. The vocal line continues with a melodic line. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line and chords. Dynamics include *mf* (mezzo-forte) starting at measure 123 and *f* (forte) starting at measure 126.

Гумарэска

(На тэмы "Саўка і Грышка", "Ой, ляцелі гусі з броду")

І. Мангуш

Allegro moderato

Труба В^б

Ф-п.

sfzenc.

7

1

mf energico.

simile stacc.

14

21

27

34

41

48

56

Measures 56-62. The system consists of three staves: a single treble staff and a grand staff (treble and bass). The key signature has one sharp (F#). The melody in the single treble staff begins with a whole rest, followed by quarter notes G4, A4, B4, and C5, then a half note B4, and ends with a quarter note A4. The grand staff accompaniment features a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes in the right hand and sustained chords in the left hand.

63

Measures 63-69. The system consists of three staves: a single treble staff and a grand staff. The melody in the single treble staff continues with quarter notes D5, E5, and F#5, followed by a half note E5, and ends with a quarter note D5. The grand staff accompaniment continues with similar rhythmic patterns and chordal support.

71

Measures 71-78. The system consists of three staves: a single treble staff and a grand staff. The melody in the single treble staff continues with quarter notes C5, B4, and A4, followed by a half note G4, and ends with a quarter note F#4. The grand staff accompaniment includes dynamic markings *mp* (mezzo-piano) in both the right and left hands of the grand staff.

79

Measures 79-85. The system consists of three staves: a single treble staff and a grand staff. The melody in the single treble staff begins with a whole rest, followed by a quarter note G4, and ends with a quarter note F#4. The grand staff accompaniment features a more active rhythmic pattern in the right hand, marked *energico.* (energetic), and sustained chords in the left hand, marked *mf* (mezzo-forte).

87

mp

mp

94

p

p

morendo.

f

f

meno f

cresc.

108

mf *energico.*

simile stacc.

115

122

129

136

142

string. cresc. poco a poco. *f* *ff*

Паданне

Rubato, largo drammatico

I. Мангушаў

Труба В $\flat$

Ф-П.

f

4

Andantino

p

8

12

16

20

rit. Allegro

24

mf

30

37

44

49

rit. Rubato, largo drammatico

rit. *pp*

f

p

Забавлянка

I. Мангушаў

Allegro scherzando

Труба В

Ф-п.

variant *mf stacc. Leggiero*

f

mf stacc.

7

variant *mf stacc. Leggiero*

f

mf stacc.

14

sp cresc. poco a poco

sp

poco a poco

21

cresc.

f *sf*

1. 2.

28

Meno mosso

mf *sf*

35

42

f

49

57

A tempo

mf stacc. Leggiero

sf

mf stacc.

64

71

sp cresc. poco a poco

sp

12 **Piu mosso**

f **Agitato**

15 **a tempo**

p

18 **Piu mosso**

f

rail.

p

21 **Molto meno mosso**

p

24

rit.

pp

pp

attacca

Allegro schersando, ga jamente

mf

f

mf

9

f-p

f-p

16

f

23

1
3

mf

mf

31

f

39

1. 2.

mp
piu contando
mp

47

3

54

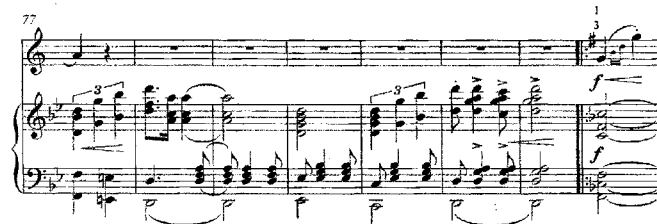
62

69

77

85

1
3

mf

mf

93

f-p

f-p

101

108

1
3

f

1
3

f

113

1. 2.

ff

Сюїта "Музыка сядзіб"
Замак Радзівілаў

I. Мангушаў

Moderato

Труба Bb

Ф-п.

f

8

A

mf

mf

16

23

34

38

44

50

57

64

72

D) **кода**

79

84

rit.

molto rit.

Ружанскі палац

Moderato, gracioso

(Гавот пастараль)

І. Мангушаў

Труба В $\flat$

Ф-II

5

10

14

18

22

29

29

32

32

37

37

41

41

46

p cantabile, espress.

51

55

59

63

Measures 63-66 of a musical score. The system consists of a vocal line (treble clef, key of D major) and a piano accompaniment (grand staff, key of B-flat major). The vocal line features a melodic phrase starting on G4, moving up stepwise to B4, then down to A4 and G4. The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes in the right hand, and a bass line with chords and single notes in the left hand. A *mf* (mezzo-forte) dynamic marking is present in measure 64.

67

Measures 67-71 of a musical score. The system consists of a vocal line (treble clef, key of D major) and a piano accompaniment (grand staff, key of B-flat major). The vocal line continues the melodic phrase from measure 66, moving up to C5 and then down. The piano accompaniment continues the rhythmic pattern. A *mf* (mezzo-forte) dynamic marking is present in measure 68.

72

Measures 72-76 of a musical score. The system consists of a vocal line (treble clef, key of D major) and a piano accompaniment (grand staff, key of B-flat major). The vocal line continues the melodic phrase, moving up to D5 and then down. The piano accompaniment continues the rhythmic pattern.

77

Measures 77-80 of a musical score. The system consists of a vocal line (treble clef, key of D major) and a piano accompaniment (grand staff, key of B-flat major). The vocal line continues the melodic phrase, moving up to E5 and then down. The piano accompaniment continues the rhythmic pattern.

81 Poco rit.

Баль у маёнтку Агінты

Moderato valse (Вальс - успамін) molto rit. 1. Мангушаў

Труба В.»

Ф-п.

f energico. *cresc.* *p* dolce, sentimento

6

12 rit. a tempo

17

cresc.

18

agitato e cresc. L2

23

28 **molto rit.** **a tempo**

p

30

32

33 **Tempo polonez**

cresc.

36

energico, marcato.

f

38

Measures 38-41 of a musical score. The key signature has three flats (B-flat, E-flat, A-flat). The melody in the right hand features eighth and sixteenth notes, with triplets marked '3' in measures 39 and 40. The piano accompaniment in the left hand consists of chords and single notes. Dynamics include *p* (piano) in measure 39 and *f* (forte) in measure 41.

42

Measures 42-45 of a musical score. The melody continues with eighth and sixteenth notes. The piano accompaniment features chords and moving lines. Dynamics include *p* (piano) in measure 43 and *f* (forte) in measure 45.

46

Measures 46-50 of a musical score. The melody is more active with eighth and sixteenth notes. The piano accompaniment features chords and moving lines. Dynamics include *mf* (mezzo-forte) in measures 46 and 47.

50

Measures 50-54 of a musical score. The melody continues with eighth and sixteenth notes. The piano accompaniment features chords and moving lines. Dynamics include *f* (forte) in measures 52 and 53.

35

60

Tempo I

65

rit. a tempo

70

74 rall. Molto menno mosso

Мірські замок.

Allegro ma non troppo, energico I. Manzyruay

Труба В *f* *nobile* *p*

Ф-п. *f* *p*

6

11

17

f

23 **Trio**

f

28

mf

33

cresc.

38

poco - - a - - poco.

43

rit. a tempo

48

53

mf cresc. poco a poco.

58

58

59

60 *mf*

61

62

63

63

64

65

66

67

68

69

69

70

71

72

73

73

74

75

76

Едуць сваты

Allegro moderato

(Музыкальная замалёўка)

I. Мангушаў

Труба Ёў

Ф-п.

p *simile stac.* *cresc. poco a poco.* *p*

mf

mf *energico.* *mf*

12

15

18

21

24

(8)
p

28

f *energico.*

32

mf

36

3
mf 8va
mf

40

Measures 40-43 of a musical score. The system consists of a single treble staff and a grand staff (treble and bass). The treble staff has a key signature of one sharp (F#) and a common time signature. It contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including a triplet of eighth notes in measure 43. The grand staff has a key signature of one flat (Bb) and a common time signature. The right hand of the grand staff plays chords and moving lines, with a triplet of eighth notes in measure 43. The left hand of the grand staff plays a steady eighth-note accompaniment. Dynamics include *f* (forte) and *8va* (octave up) markings.

44

Measures 44-47 of a musical score. The system consists of a single treble staff and a grand staff. The treble staff continues the melodic line. The grand staff continues the accompaniment, with the right hand featuring more complex chordal textures and the left hand maintaining the eighth-note pattern. Dynamics include *f* and *8va* markings.

48

Measures 48-50 of a musical score. The system consists of a single treble staff and a grand staff. The treble staff has a more active melodic line with eighth notes. The grand staff continues the accompaniment with consistent textures. Dynamics include *f* markings.

51

Measures 51-53 of a musical score. The system consists of a single treble staff and a grand staff. The treble staff continues the melodic line. The grand staff continues the accompaniment. Dynamics include *f* markings.

54

56

У нашей хатачцы...

Allegro scherzando

(гумарэска)

I. Мангушай

Труба Вб

Ф-п.

mf

cresc.

9

mf grazioso

cresc.

stacc. sempre

17

cresc.

25

32

*rit.***Molto meno mosso***poco rit.*

p

40

molto rit. a tempo

grazioso

cresc.

mf stacc. sempre

19

mf cresc.

57

Tempo valse

f p

65

p

70

73

81

86

94

103

rit. molto meno mosso rit.

mf *cresc.* *f*

cresc. *f*

112

mf *cresc.*

121

mf grazioso *cresc.*

mf *stacc. sempre*

129

cresc.

137

144

*rit.***Molto meno mosso***poco rit.*

152

*molto rit.***Poco più vivo**

156

Як у лесе зацвіталі...

Tempo de menuetto (паводле Я.Купалы).

І. Мангуш

Труба Вб

Ф-п.

5

Andante

10

1

p cantabile, con anima

15

2

20

25

3

30

4

piu mosso

35

5

Andante

39

p

43

6

f

3

47

meno f

52

7

agitato.

57 8

cresc. e accel. *f*

61 *molto rit.* *Meno mosso* *rit.*

p *pp*

pp

Патрыятычная песня

Maestoso, con patetico

I. Мангунай

Труба В $\flat$

Ф-п.

f marcato.

3

mf

mf

6

10

13

Piu mosso

p molto cantabile, con anima

15

17

cresc. - - - - *poco* - - - - *a* - - - - *poco*

19

f

21

f *grandioso* *mf*

23

mf

25

27

30

Калыханка

Sostenuto, cantabile e espressivo

I. Мангушаў

Труба Вь

Ф-п.

4 rit. **1** a tempo

rit. *p dolce*

legato

8

11 **2**

mp

14

mp

3

17

20

3 più agitato

24

28

rall. 4 a tempo

31

5

p

pp

34

rit.

ppp

ppp

Largo epico **Сказ** *I. Мангушаѳ*

Труба B♭

mf

mf

Poco piu mosso

4

p *cresc.* po - co - a - po - co.

p

10

Allegretto

mf cresc. accell. po - co - a - po - co.

16

Allegro moderato

mf poco cresc.

20

tempo I

f

24

Allegro festivo

f

Measures 28-33. The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is in G major and contains rests for measures 28-32, followed by a melodic phrase in measure 33. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line and chords in the right hand. Dynamics include *mf* and *f*.

Measures 34-38. The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line has two first and second endings. The piano accompaniment continues with the eighth-note bass line and chords. Dynamics include *f*.

Measures 39-43. The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line has two first and second endings. The piano accompaniment continues with the eighth-note bass line and chords. Dynamics include *mf* and *f*.

Measures 44-48. The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line has a melodic phrase in measure 44, followed by rests. The piano accompaniment features chords in the right hand and a bass line. Dynamics include *p 8va* and *p*.

49

8va *mf* *mf*

54

P cresc. e accel. *cresc.* *accel.*

59

rit. *Largo epico* *f con grandezza* *rit.*

62

rit. *rit.*

Памяти В.В.Волкава

Мелодия

Andante, con alcuna licenza

И. Мангуша

Труба Вь

Ф-п.

15

19

Animando

p dolce e espress.

23

cresc. poco a poco

27

30

f 3 3 3 3

33

sp 3 3 *cresc.* 3 *cresc.* *po-co*

36

a 3 *po-co* *a* *po-co* *f* на жада́нию

39

игра́ть *rit.*

42 *a tempo* *molto rit.*

Экспромт

Vivo 1 *I. Мангушау*

Труба Вб

Ф-II

9

18 2 *p cresc. poco a poco*

26

f

35

3

p

p

44

p

p

53

4

molto rit.

5

Moderato un

f

mf

grazioso

mf

60 poco rubato

69

molto rit.

Meno mosso

77

rit.

molto rit. Cadenza ad lib

83

poco accell.

molto rit.

7 a tempo

91 8 Più agitato

99 9 molto rit.

106 10 Tempo I

115

124 **11**

p cresc. poco a poco f

133 **12**

f f

142

p cresc. p cresc.

152 **Poco più vivo**

f f

160

This musical score consists of three staves. The top staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#). It contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including a triplet of eighth notes in measure 164. The middle staff is in treble clef and contains a chordal accompaniment with dynamic markings *pp* (pianissimo) and *f* (forte). The bottom staff is in bass clef and contains a bass line with eighth and sixteenth notes. The piece concludes with a double bar line in measure 165.

ЗМЕСТ

Ад аўтара	3
Парады выканаўцам	4
Сюіта “На паляванні”	
Велічальная	8
Покліч паляўнічых	9
Адпачынак на ўлонні	10
Скокі	11
А ў полі на лужку	13
Гумарэска	17
Паданне	22
Забаўлянка	25
Напеў і найгрыш	28
Сюіта “Музыка сядзіб”	
Замак Радзівілаў	34
Ружанскі палац	37
Баль у маёнтку Агінты	42
Мірскі замак	46
Едуць сваты	50
У нашай хатаццы	54
Як у лесе зацвіталі	60
Патрыятычная песня	63
Калыханка	66
Сказ	69
Мелодыя	73
Экспромт	76

Нотнае выданне

Мангушаў Ігар Аляксеевіч

Гасцінец

Вучэбны дапаможнік

Нотаграфіка і вёрстка *Д.У. Герасіме́нак*

Мастак *М.І. Гайдук*

Падпісана ў друк 03.01.2006.

Фармат 60x84/8. Палера афсетная. Друк афсетны.

Ул.- выд.арк. 9,5. Ум. друк. арк. 9,98. Тыраж 300 паас. Зак. № 3688.

Выдавецтва ТДА “Тонік”

ЛВ № 02330/0056930 ад 30.04.2004 г.

220005, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 34.

Друкарня ТДА “Геапрынт”

ЛП № 02330/0148701 ад 30.04.2004 г.

220037, г. Мінск, вул. Даўгабродская, 16.